

20. Ποιος είναι; Τι κάνει;

Η χελώνα καρέτα καρέτα

Η θαλάσσια χελώνα καρέτα καρέτα είναι εξαιρετική κολυμβήτρια. Βγαίνει από τη θάλασσα, για να φτιάξει τη φωλιά της στην άμμο και να γεννήσει τα αυγά της. Μία από τις παραλίες που διαλέγει για να γεννήσει είναι στον κόλπο του Λαγανά στη Ζάκυνθο.

Ο κόλπος του Λαγανά είναι ο πιο σημαντικός βιότοπος της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα. Στα πέντε χιλιόμετρα της παραλίας οι χελώνες καρέτα καρέτα φτιάχνουν πάρα πολ-

λές φωλιές. Από τα τέλη Μαΐου έως τον Αύγουστο, όταν το κλίμα είναι ζεστό, οι χελώνες αφήνουν εκατό αυγά σε καθεμιά φωλιά.

Υστερά από δύο μήνες μέσα από τα αυγά βγαίνουν τα χελωνάκια. Αφού τρυπήσουν το κέλυφος, μένουν στην άμμο για περίπου έξι μέρες και τρέφονται από τον κρόκο του αυγού. Μετά, κάποιο βράδυ ή νωρίς το πρωί, αφήνουν τη φωλιά και κατευθύνονται προς τη θάλασσα. Βγαίνουν μες στο σκοτάδι, όταν δεν κινδυνεύουν από τα πουλιά, τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο.

- ★ Ποια παραλία προτιμά η χελώνα καρέτα καρέτα, για να φτιάξει τη φωλιά της;
- ★ Γιατί τα χελωνάκια αφήνουν τη φωλιά το βράδυ ή νωρίς το πρωί;

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τη φράση του κειμένου με τα έντονα γράμματα και μάθε να τη γράφεις σωστά.

Ψάξε στο λεξικό ή ρώτησε, για να μάθεις τι σημαίνουν οι λέξεις **βιότοπος, κόλπος, κέλυφος και κλίμα.** Μετά πρόσθεσέ τες στο λεξικό σου.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Μπορείς να βρεις στο λεξικό λέξεις που σημαίνουν το ίδιο και να τις γράψεις παρακάτω:

- Η παραλία λέγεται και
- Κατευθύνομαι ή αλλιώς
- Την τροφή τη λέμε και

**αρμουδιά ακρογιαλιά
σράι**

Και η Χαρά βρήκε πληροφορίες για ένα ζώο που ζει σε νησί της χώρας μας. Τις έχει γράψει στο **Τετράδιο Εργασιών**, στην **άσκηση 3** στη σελίδα 51.

Zώα όπως η χελώνα καρέτα καρέτα,
η φώκια μονάχους μονάχους, που είδαμε στην ενότητα 15, τα ελάφια, τα αγριοκάτσικα κρι-κρι, που ζουν στην Κρήτη, ή όπως οι αρκούδες, οι λύκοι και οι αλεπούδες κινδυνεύουν να εξαφανιστούν.

Γ' αυτό πρέπει να τα προστατεύουμε, να φροντίζουμε τους τόπους όπου ζουν, όπου βρίσκουν τροφή και όπου γεννούν.

Στο χωριό Νυμφαίο της Φλώρινας υπάρχει το περιβαλλοντικό κέντρο «Αρκτούρος» για την προστασία της αρκούδας. Ξέρεις κάποιο άλλο κέντρο ή σύλλογο για την προστασία των ζώων;

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Άσκηση 4

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις με τις λέξεις:

~~μαραγκοί, ξυλολύπτης, χτίστες, σοβατήδες, αγιογράφοι.~~

Για να χτιστεί μια εκκλησία, δουλεύουν πολλοί άνθρωποι.
Οι **δοκιτέκτονας** κάνει τα σχέδια της εκκλησίας.
Οι **χτίστες** χτίζουν με τούβλα τους τοίχους.
Οι **σοβατήδες** στέκαζουν τους τοίχους με σοβά.
Οι **μαραγκοί** θιάχνουν από ξύλο τις σκάλες και τα καθίσματα.
Οι **ξυλολύπτης** κάνουν το ξύλινο τέμπλο.
Οι **αγιογράφοι** ζωγραφίζουν πάνω στους σοβαντισμένους τοίχους τις εικόνες των αγίων.

52

20. Ποιος είναι; Τι κάνει;

Άσκηση 5

Βρες τι κάνει καθένας από τους παρακάτω επαγγελματίες, για να φτάσει στα χέρια σου ένα βιβλίο.

Ο συγγραφέας	τυπώνει το βιβλίο.
Ο τυπογράφος	δένει όλες τις σελίδες μαζί.
Ο εικονογράφος	γράφει το βιβλίο.
Ο βιβλιοδέτης	φέρνει στο κατάστημά του και πουλά τα βιβλία.
Ο βιβλιοπώλης	φτάχνει τις εικόνες.

X X X X X

Άσκηση 6

Γράψε δίπλα σε κάθε επάγγελμα τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται γι' αυτό.

ψαλίδια χρώματα πιάνο κουτάλα πινέλο κλωστή μπουζούκια ταύτα φίλτρι βούρτσα γουδί τρακτέρ ακουστικά κιθάρα	θερμόμετρο πηγανί δαχτυλίθρα σύνηγγα
--	--------------------------------------

: γεωργός: τσάπια τρακτέρ αλέτρι
 μοδίστρα: ψαλίδια κλωστή δαχτυλίθρα
 μουσικός: πιάνο ακουστικά κιθάρα
 μάγειρας: τηγάνια κουτάλα γουδί
 γιατρός: σύριγχα θερμόμετρο ακουστικά
 ελαιοχρωματιστής: χρώματα πινέλο βούρτσα